

DJABEŁ

Rok 46.

Prenumerata w Krakowie i na prowincyi z przesyłką pocztową rocznie 8 kor., kwartalnie 2 kor.

Nr. 5.

Adres Wydawnictwa
Władysław Borkowski
Kraków, ul. Niecała L. 4.

Czasopismo satyryczno-humorystyczne, ilustrowane.

Pojedynczy Numer 40 hal.

Pojedynczy Numer 40 hal.

Godne uwagi do polowania
nieprzemakalne i dla turystów
z juchów angielskich i skóry bawolej

Przybory do szycia, haftu i użytku domowego. **Monogramy** gotowe i do znaczenia. **Torebki i paski. Portmonetki, portfele i papierošnice. Łańcuszki i sznureczki** do zegarków i medalików. **Lusterka, necesery i kasetki** z przyborami oraz drewniane politurowane. **Grzebienie, szczotki, szczoteczki, perfumy, mydła, wody i pasty toaletowe.** Gąbki naturalne i gumowe. **Pończochy i skarpetki. Parasole. Korale prawdziwe** wprost sprowadzane. **Paciorki, kamyki i perełki do naszywania.** Oczy sztuczne. Dewocyje. Herbata. **Zabawki, gry towarzyskie i sportowe** na każdą porę oraz **kasety samogrające** poleca

Stefan Porębski Kraków, Rynek gł. 32.

OTWARTY! OTWARTY!
nowowbudowany w Krakowie
HOTEL FRANCUSKI
(HOTEL DE FRANCE) JAN LISIŃSKI.
(Naroźnik ul. św Jana i Pijarskiej).

W najlepszym położeniu plant, w pobliżu głównej stacji kolejowej, Rynku gł. ck. starostwa i głównych arteryi miasta. **Położenie bardzo spokojne.** W każdym pokoju telefon, automatyczny przyrząd do budzenia, ciepła i zimna woda, pokoje z wannami, apartamenty familijne, 3 windy elektryczne, restauracja, kawiarnia, czytelnia, fryzyer męski i damski, autogaraż i automobil przy każdym pociagu.

Ostatni wyraz komfortu i higieny. — Ceny bardzo przystępne.
TELEFON Nr. 1045.

BROWAR
KSIAŻĄT SANGUSZKÓW
W TARNOWIE

POLECA:
SWOJE DOBOROWE PIWA.

Ignacy Sobolewski
w Krakowie, przy ulicy Grodzkiej L. 3.
Magazyn Towarów Bławatnych
i Gotowej Konfekcyi
oraz Pracownia Sukien Damskich

Towar doborowy. Ceny umiarkowane.

Uwaga: Magazyn w niedziele i święta zamknięty.

Rządowo uprawniona

Fabryka wód mineralnych sztucznych i specyjaln. leczniczych
pod firmą

K. RZAĆA i CHMURSKI
Kraków, ul. św. Gertrudy 4

wyrabia pod kontrolą Komisji przemysłowej Tow. Lekarskiego krak.
polecone przez toż Towarzystwo

WODY MINERALNE SZTUCZNE

odpowiadające składem chemicznym wodom

Bilińskiej, Gieshüblerskiej, Selterskiej, Vichy, Homburg, Kissingen tudzież specyjalne lecznicze, jak: litową, bromową, jodową, żelazistą, kwaśną oraz wody mineralne normalne z przepisu prof. Jaworskiego. — Sprzedaż cząstkowa w aptekach i drogueryach.
Cenniki na żądanie darmo.

W. KAPERA
Kraków, Sławkowska 24 • Dom XX. Emerytów.

Na sezon obecny najmniejsze
męskie i
damskie
OBUWIE
własnego wyrobu

„SZATNIA“

Spółka z ogr. odp. Kraków, ul. Sławkowska L. 14.

poleca na sezon *jesienny i zimowy* obficie zaopatrzonego *skład ubrań męskich*. Wszelkie zamówienia wykonuje się według ostatniej mody szybko i wytwornie. — — — *Specjalność: ubrania sportowe.*

Materyał doborowy. — Ceny nader niskie.

PATHÉFON

z tubą lub bez tuby i PŁYTY PATHÉ przodują dziś całemu przemysłowi fonograficznemu.

PATHEFON gra bez zmiany igły, szafirem trwałym i nie niszczy płyt. Tylko PATHEFON daje żywy i prawdziwy głos ludzki i oddaje każdy instrument z właściwą mu siłą, brzmieniem i barwą. Płyty 29 cm. dwustronne po K. 4'50. Niezrównane płyty 35 cm. po Kor. 6. Katalogi i cenniki darmo i oplatnie. — Na gramofonie grać można nasze płyty, zastosowawszy membranę PATHÉ.

S. Grudziński i T. Berger

KRAKÓW, ul. Szewska L. 22, Tel. 305.

Uwaga!

FIRMA

A. Hawełka w Krakowie

przeniesioną zostanie w roku 1913 do obok położonego, a przez pana Franciszka Macharskiego zakupionego

PAŁACU SPISKIEGO

Nowy lokal urządzonym będzie z **wszelkim komfortem**, zastosowaniem **nowoczesnych technicznych i higienicznych wygód**, z zachowaniem dotychczasowego charakteru, a **przebudowany specjalnie dla celów firmy.**

Zakład pogrzebowy

CONCORDIA

„jedeny w Krakowie, który posiada własny wyrób trumien

Jana Wolnego

plac Szczepański L. 2

Dom własny.

Telefon 331.

JAKÓB BETTER

W KRAKOWIE

ulica Starowiślna 4, parter. :: Tel. Nr. 515.

PRZEDSIĘBIORSTWO

budowy, robót żelazno-betonowych, kanalizacyi, fabryka wyrobów betonowych, oraz skład wszelkich materyałów budowlanych.

□□□□□ Kosztorysy na żądanie. □□□□□

WINCENTY SATALECKI

pierwszorzędna według najnowszych wymagań urządzona

Fabryka parowa wyrobów masarskich

w Krakowie, ulica Floryańska L. 18

wyrabia i poleca: **Szynki** praskie i westfalskie, **połędwice** pieczone i lososiowe, sławne **kielbasy krakowskie**: połędwicowe, krajane i siekane, **kiszki pasztetowe**, **salcesony** w rozmaitych gatunkach, **paryską kielbasę**, **słoninę paprykowaną** i **wędzonkę z młodych prosiąt**, **rolady** w rozmaitych gatunkach, **słoninę polską białą** i **wędzoną**, **sadło słone**, **kielbaski i serdelki wiedeńskie**, **kiszki** w trzech gatunkach i wszystkie inne wyroby tu niewyszczególnione, a które wchodzą w zakres masarski.

Dwa razy dziennie świeży towar.

Cenniki szczegółowe na żądanie. Przesyłki uskutecznią się odwrotną pocztą za pobraniem.

Kregle

Kule

□ ogrodowe z drzewa **Lignum Sanctum** □

PERFUMY, KREMY, PUDRY, MYDŁA

wszelkie artykuły toaletowe i kosmetyczne. Mydła toaletowe o silnych zapachach 1 kg i K 80 hal. Mydła w kartonie 6 sztuk za 1 koronę.

„PNEUMO“

najlepszy i najtańszy aparat do samodzielnego masażu twarzy. Usuwa zmarszczki, odświeża nawet zwiędłą cerę. Cena kompletu koron 6. **KREM** specjalny do tegoż aparatu.

PRZYBORY DO RYBOŁOWSTWA.

SPORT WIOSENNY

Lawn-tennis, rakiety, prasy, futerały, piłki, siatki.

PIŁKI NOŻNE

wszelkie artykuły sportowe w największym wyborze po cenach najtańszych polecają

REIM i SPÓŁKA

Kraków, Rynek 37, Linia A-B.

Cenniki na żądanie gratis i franco.

Franciszek Martin

Kraków, Rynek główny (Szara kamienica)

□□□□□
poleca
□□□□□

Bieliznę damską i męską

jakoteż nowości dla Pań i Panów w wielkim wyborze na każdy sezon.

Pojedynczy Numer 40 hal.

DJABEŁ

Pojedynczy Numer 40 hal.

Wychodzi dwa razy na miesiąc
1-go i 15-go.

Prenumeratę, listy, artykuły należy nad-
syłać pod adresem:

WYDAWNICTWO „DJABŁA“
Kraków ul. Niecała L. 4.

Rękopisów nie zwraca się, ale bywają
zniszczone.

W umieszczaniu ogłoszeń pośredniczą
wszystkie agencje czasopism w kraju
i zagranicą.

Przedpłata kwartalna:

w Krakowie i na prowincyi
z przesyłką pocztową koron 2.—
w Niemczech . . . . . marek 2.50
w Ameryce rocznie . . . dolar. 2.50
we Francyi kwartalnie . . frank. 3.—

Czasopismo satyryczno-humorystyczne, ilustrowane.

Własność masy spadkowej po ś. p. Emilu Borkowskim. — Wydawca: Władysław Borkowski.

Do Sz. P. T. Prenumeratorów. Prosimy o odnowienie prenumeraty, która wynosi rocznie 8 k., kwartalnie 2 k.

Po głosowaniu.

Spotkawszy się na mieście,
Tak sąsiad do sąsiada
Przemawia: „Luby kumie,
Dziwnie się jakoś składa!
Ot nie tak temu dawno,
Mieszczanstwo górą było,
A pamięć Izraela
Zbyt mało tu znaczyło!

dzisiaj, spojrzysz tylko,
Jak to się wszystko zmieni,
Najpoważniejsi ludzie
W żydowskiej tkwią kieszeni,
I każdy z nas, niestety,
Ma brata, albo szwagra,
Co tylko tak tańczy,
Jak mu żydowin zagra!

„Żle, źle, kumie Macieju,
Lecz powiedz, wina czyja,
Że pośród nas się chowa
Ta jadowita zmija?
My sami dobrowolnie
Pchamy się pod ich skrzydła,
Pfe... mówię wam, sąsiedzie,
Już, mi ta dola zbrzydła!“

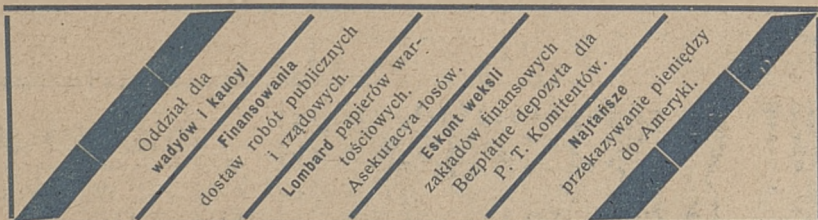
„Tak, tak, drogi Walenty,
Straszne nastały czasy;
Dziś wszyscy nas mianują:
Żydowskie parobasy,
A my, rąk ojców naszych
Najświętszy twór krwawicy
Gotowi im zaprzedać
Za misę soczewicy!“

Ústřední Banka

filia w Krakowie, ul. św. Jana 1, róg Rynku L. 42.
kapitały własne i powierzone na Kor. 200 milionów.

jako instytucja centralna pozostaje w sto-
sunkach z 6700 zakładami finansowymi i ka-
sami oszczędności.

Zarząd główny w Pradze. — FILIE: Berno, Lwów, Wiedeń, Kraków, Czerniowce, Tryest. Ekspozytury: Bielsko-Biała, Wiedeń, Luhačowice, Piszczany

Wkładki

na księżozki i rachun-
nek bieżący oprocent-
tuje obecnie

po 4¹/₂% do 5%

według umowy ze zna-
ozną dzienną wolną
dyspozyoyą.

WICEK SOCYALIK.

Wojny psiokrew jak nima tak nima, hopów tyż, ino podatki psiokrew co som to som i bedom jeszcz winksze. Aże człeka ciary przechodzą, co te skisie delikaty wiedeńskie wyrabiają. Oto ci tera ta sakramencka hołota wykumbinowała podatek od zapalków i kawalirów. A niech was cienszka choro-
roba pokłiwa!

O zapalki to tam mnijsza — bez ten jeden hak¹⁾ od pudylka jeszcz psiokrew nie zbankretuję, a jak ci trza do kumeta²⁾ zapalczywości, to ci jej kuźdy gawer użyczy. Ale od kawalirstwa psiokrew štajer calen — to ci jezd rozbój na prosty. drodze. Co kawaliry tym skisim psiokrew zawiniły, co ci jeim som chcący taką krzywdę robiący? Kawalir i tak psiokrew ma psie życie. Kawalirstwo ani to przyimność ani o zczynność. Żeniaty ma ci w szopie³⁾ i wikt jak sie patrzy i porzundek w izbie, i ciepło bez zime, gratys opierunek, gratys kochanie i wszelakie jensze wygody. A jak sie skirzy, to ci baba poknaja psiokrew po nigo do Siapsi, kaniołę⁴⁾ mu na makówę nadzieje, pode ziobro do szopy zaprowadzi, z chadery rozberze i kimać⁵⁾ położy. A kawalir co? Jak sie dokumentnie skirzy, to się do ryństoka zwali i ni baba ino policaj go zahatry.

Mieszkołem bez misionc kątem u jednygo psiokrew strugola. Porzundek w kamienicy zrobiwszy, knajał ci psiokrew jako szczygieł⁶⁾ na miasto. A miół ci babę morową. Baniata⁷⁾, tworzą jak malunek, pedały jak konewki. Pińciu kawalirów psiokrew z jeich zadowoleniem obsługiwała i opierała. Strugol zarabiał bez dziń fajgla abo trzy kró-

wki⁸⁾, a ona psiokrew dwa fajgle — a jak sie trefił klawy kawalir, to i wincy. I żył se strugol niby jaki psiokrew hrabia. Co niedzila był ci u nigo lustryk: flaki, trunkowość, szeroka zabawa. A jak ci strugol miół żalność na syrcu, to sprął babę i zara ci mu ulżyło.

A kawalir co? Ani porządnygo psiokrew koryta, ani opierunku. Sam se chędoży chaderę i adachy; jak se sam w piecu nie napali, to ma ziąb. Do szopy nima poco wracający, jako ani wikt ani ciepłygo syrcu w niej niemający. A nie zarobi psiokrew na mieście, to ci mu flakiem trzepie. A wda się z brzana, to ci go ten jenters mnogo psiokrew kosztuje — a czasym to i falimenta bidok musi płacić...

To tyż by ci była okrutna psiokrew niesprawiedliwość, coby kawalirów opodatkuwano. Ale chto sie psiokrew za nimi wstawi? Ignac żeniaty chłop, to i nieszczyńcia kawalirskiego nie czujący. Hańba!

Hańba tyż psiokrew Ignacowi za to, co psioczył na kirnie i trunkowość, jedna graba z księdzem Caputą będący. Przyłączyły się do nich jensze sufragany i kcieli psiokrew utracić parę kilkanaście kirni i coby kuźdą zamykać w soboty, a otwierać dopiro w poniedziałki. Ale na szczyńście gudłaje i jensze porządne katoliki na taką krzywdę narodu pozwolinia nie dali. Jo zawsze pedam, co gudłaje i dzierzający z nimi katoliki to najfajniejszy patrejoty. Lotygo naliżalem psiokrew do towarzyszy, bo byli gudłajów kochajoncy, a potymem miół najświntsze przykonania konsyrwatywne, jako co konsyrwaty były gudłajów gdzie trza i nie trza całujące, a jak gudłaje ostali psiokrew dymokratami, to i jo wloz z nimi w oną czykuladę. A tera to i Ignac i konserwaty i dymokraty przeciw kirniom i gudłajom byli głosujący! Tak psiokrew nie kapuje gdzie mom moje najświntsze przykonania ulokuwać.

Żydzie, dej psiokrew blachę, ino morową. Niech ci sie psiokrew zdaje co samymu Beringerowi naliwosz, a Peros z Śnajdrem są z nim kumpanji będący.

Pax.

Niema, niema wojny
Nastał czas spokojny.

Dają sobie buzi
Niemcy i Francuzi.

Matuszka Rassija
Z Austryą wywija.

⁸⁾ korony.

Między siebie harem
Dzieli Serb z Bułgarem.

Turek także Włocha
Jakby brata kocha.

Wilus do Anglika
Daj pyska!!! wykrzyka.

Tak się wszyscy lubią,
Aż się nie poczubią.

Dziennikarze nasi od tygodnia produkują się z nową serją tytułów. Podajemy tylko niektóre:

Pokój grozi.

W przededniu ustania paniki wojen-
Zbiera się na pokój. [nej.

Armaty odpoczna.

Nadzieja pokoju wzrasta.

Z wielkiej chmury mały deszcz.

Wschodzi gwiazda pokoju.

Niebezpieczne ogniska przycisają.

Polecamy od siebie następane:

Figa z wojny.

Kłapa z awantury.

Pokojowe wiatry.

Europa przy nadziei.

Wojna się wściekła.

Do bani z taką polityką.

Guzik, a nie wojna.

Pisz do Berchtolda.

Kto się bił dawniej — losy są zmienne —
Ten często płacił koszta wojenne.
Dziś postęp czasu — palze go kaci —
Kto się nie bije, ten koszta płaci:
Chcesz bliżej poznać się z tym przed-
[miotem,

Pisz do Berchtolda — powie ci o tem.

Rada miejska na jednym z najbliższych posiedzeń uchwali:

a) W celu ograniczenia pijaństwa postanawia się, aby ilość szynków i innych zakładów sprzedających trunki alkoholiczne, nie przerosła liczby 1000, czyli aby jeden szynk przypadał co najwyżej na 150 mieszkańców;

b) Aby raz położyć tamę tajemnemu bezprawnemu szynkowaniu, udziela się konsensów wszystkim sprzedającym potajemnie alkohol;

c) Żadna rodzina nie może posiadać więcej nad 10 konsensów;

d) Wszystkie szynki mają być zamknięte od 11 wieczorem w sobotę do 7 rano w poniedziałek, z przerwą od 7 rano do 11 wieczór w niedzielę;

e) Zakłada się miejskie bractwo wstrzeźliwości pod wezwaniem św. Piusa, ku czemu wybiera się komisya złożona z radców: Miedniaka, Landaua, Schneidra i Perosia i obywateli: Immerglückca, Tillesa, Habera i Rosenstocka.

ZYGMUNT ŚLIMAKOWSKI

W KRAKOWIE, RYNEK GŁÓWNY, LINIA A—B
obok głównej trafiki)   ::   (obok głównej trafiki)

POLECA:

Na sezon obecny dla Pań.

Nowości w przybraniach do sukien, oraz Halki, Bluzy, Torebki, Rękawiczki, Żaboty, Kołnierze, Welonki, Szale, Boa i pióra strusie, Żakiety włóczkowe, Pończochy, Parasole. Przybory do szycia. (Ceny niskie. Towar doborowy)

Moskale tracą rozum. Widać to z de-
[czyzi,
Aby u Potockiego dokonać rewizyi,
A to z tego powodu, że według ich
[zdania
Hrabia Józef gotuje kadry do powstania.

Szukali i znaleźli niezbite dowody,
Że hrabia apostołem jest dzielnym...
[ugody,
Ze jest w dobrych stosunkach... z peters-
[burskim rządem
I że sympatyzuje... z bakarowym prą-
[dem.

Pozatem znaleziono coś milion go-
[tówki —
I niechęć do dawania żandarmom ła-
[pówki.
Tę ostatnią za zbrodnię wzięto oczy-
[wistą:
Kto tak czyni, jest jawnym rewolucyo-
[nistą.

Do Muzeum Narodowego przybyły
następujące przedmioty:

Mundur c. k. powstańca z r. 1913
całkiem nowy, nieużywany;
20-koronówka złota austriacka, u-
nikat;

Wieniec cierniowy dyrektora Sol-
skiego (okaz humoru polskiego z XX w.);
Stołek, który podstawił J.E. Abraha-
mowicz drowi Leo;

Liść tytoniowy, ofiarowany przez
ks. dra Caputę komisji konsensowej,
aby zakryła swe wstydlivości;

Dyplom na znawców sztuki, wrę-
czony przez dyrektora Muzeum stolar-
zom krakowskim.

Zamiast się uczyć — manewrowali,
Miast kuć łacinę — z „gwerów“ strzelali,
Ciekawym, kto tej dokona sztuki,
By ich napędzić znów do nauki.

List z Krakowa na Riwierę.

Loluś droga, złota Lolus! Wybacz
lecz mię zazdrość bierze, jak przypo-
mnę że szczęśliwie — Ty się bawisz
na Riwierze.

U nas głucho. „Zima polska“ śnie-
giem pruszy, mrozem praży. Ty, o-
brawszy lepszą cząstkę, wiosną cie-
szysz się na plaży.

Gdy te nudy nieskończone szarą falą
wokół płyną, Ty się wnurzysz w toni
uciech, masz reuniony, masz Casino..
Na myśl o tem wierzaj Lolus, aż roz-
biera mnie tęsknota: *fire aux pigeons*,
koncert, teatr.. palmy, fiołki, „sala złota“
Lub przy stołach... wonie, szelst

gwar tysiąca lubych papli — wreszcie
wielkiej ciszy moment i klasyczne : *rien
ne va plus!*

W takim *milieu* czarodziejskim —
daruj może rzecz to zdrożna — wszy-
stko łatwe. To też ztamtąd i Ojczyznę
kochać można.

My zaś... Co nam dano tutaj? Aura
ciągle niespokojna. Rankiem „wojna“.
wieczór „pokój“ wciąż na przemian
„pokój“ „wojna“. Prawie że nie było
zabaw... Kocio, Tonio inwalidy... By-
łam na reducie prasy, brr! w około
same żydy.

W „towarzystwie“ żadnych zabaw...
Papa w *oksza* wciąż się zgrywa, mama
robi „rekołeksje... A ja — ziewam nie-
szczęśliwa.

Gdyby chociaż jaki skandal! Ale ani
odrobinki. Coś tam w Radzie pono
było, lecz kłócono się o... szynki. I
w Muzeum także wojna, coś przeszkrobał
pan Kopera, — lecz to skandal taki
„chudy“ że aż mi się na placz zbiera.

Ale prawda! Jedno przecie o czem
śniłam z dawien dawna: miałam kurs
samarytański... To naprawdę rzecz za-
bawna. Znam na wylot co gdzie trzeba
gdyby chłopiec został ranny — *pas
mal* był też sam profesor, więc cho-
dziły chętnie panny.

A w teatrze: „Judasz!“ słyszysz?
Co ten Solski już wyrabia! To go
tylko uniewinnia, że autor sztuki
hrabia. To też wszystkie sprawozdania
są moczone jakby w miodzie, bo na
scenie dziś krakowskiej są hrabiowie
bardzo w modzie.

Chciała bym Ci donieść Lolus coś
choć trochę pikantnego, lecz post te-
raz, ciało martwię... Daj buziaka —
dość już tego.

DEPESZE.

...Czerwone fezy chylą się co chwilę,
Piętrzone Turków zbierają zasięki,
I w jednej wielkiej ponurej mogile
Składają wiernych głowami do Mekki.
A z drugiej strony poszarpane zwłoki
Poległych braci zbierają Bułgarzy
Grób czarny, wielki, długi i szeroki
W zimnym uścisku poległych kojarzy.

— Baszo — rzekł nizam, uchylając
[czoła —

Łaska Ałłacha niechaj tobie błyska
Masę zabitych, zebrałem dokoła,
Ledwo stu kłży wśród pobojuwiska.
— Stu?... westchnął basza — ha! nie-
[chaj ich strzeże
Ałłach, Mahomet i sułtan Bajazet.
Niech ich nie grzebią w mogile żołnie-
[rze,

Trzeba coś przecie zostawić... dla ga-
[zet.

Oficer Bułgar przed swym jenerałem
Staje i składa raport, krótko, śmiało:
— Com mógł tom zebrać, a na polu
[całem,
Sto ledwie trupów naszych pozostało.

— Stu? — rzekł jenerał — dziej się
[wola cara
I otarł ręką dwie łzy skrzepłe z mrozu
— Tych stu jednakże pogrzebać mi
[wara
Puść gazeciarzy — i marsz do obozu!

Krwia przepojona poczerniała rola,
Na śnieżnych szczytach ranek tryumf
[święci,
Mkną samochody... Na krwawych
[walk pola
Z dwu stron zjechali pism korespon-
[denci.

Znów rykiem armat drgnęły skał za-
[łamy,
Dym prochu siania się po śnieżnym
[stropie...

Dwa różnorodne całkiem telegamy
Druty rozbrzmiały wnet po Europie:

Jeden z Stambułu głosi Turków 'chwałę
I sytuację w ten sposób ocenia:
„Bułgarów w bitwie legły pułki całe
Straty tureckie prawie bez znaczenia“.

A w drugim z Sofji, uznanie gorące
Od dziennikarzy zyskują Słowianie:
„Turków poległo podobno tysiące,
Straty Bułgarów — niesłychanie małe“.

Przysłowia na marzec.

Jeśli marzec,
Przetrwaj starzec
Będzie zdrow,
Gdy zaś baba,
W marcu słaba,
Pacierz zmów!

W marcu do życia odchodzi ochota,
Raz deszczyk kapie, to znowu śnieg
[pada,

Mało pogody, więcej zato błota,
Które wygląda niczem czekolada.
Więc pan Nowotny, jak umie, tak radzi
I czując litość nad Krakowianami
Błoto w misterne kupeczki gromadzi,
Niechaj na nogach rozniosą je sami!

Zakład pogrzebowy odznaczony złotym me-
dalem i wielkim krzyżem **Józefy Horakowej**

Kraków, ul. Mikołajska L. 14. Telefon Nr. 248. □ pod kierownictwem ANTONIEGO HORAKA, em. ck. oficjalya policji

urządza **pogrzeby** do najwspanialszych, sprowadza i wysyła zwłoki, ma wielkie sklady trumien metalowych, wyrób trumien dę-
bowych i innych, przy zakładzie wielki wybór wieńców, szarf etc., groby murowane na sprzedaż, przeprowadza ekshumacje itp

CENY UMIARKOWANE. □ □ □ □ □ **CENY UMIARKOWANE**

Dom Komisowy i spedycyjny

oraz

:: Zakład przewozu mebli ::

pod firma:

L. Zawadzki & J. Bulicz

w Krakowie, ul. Bracka 5. Tel. 2460.

Wykonuje wszelkie spedycje kolejowe, oclenie przesyłek, przewozy mebli w mieście i na prowincyi patentowymi wozami, przyjmuje na przechowanie urządzenia domowe.

urządzone w specjalnie na ten cel wybudowanym pod wygłędem bezpieczeństwa według najnowszych przepisów urzędowym budynku daje codziennie przedstawienia od godz. 3 popołudniu do 11 wieczór bez przerwy. — Przedsiębiorstwo zaopatruje się zawsze w najnowsze filmy Pathego, Nordisk i amerykańskie.

Zmiana programu co wtorek i sobotę.

KRAKÓW, ULICA ŚW. GERTRUDY L. 5.

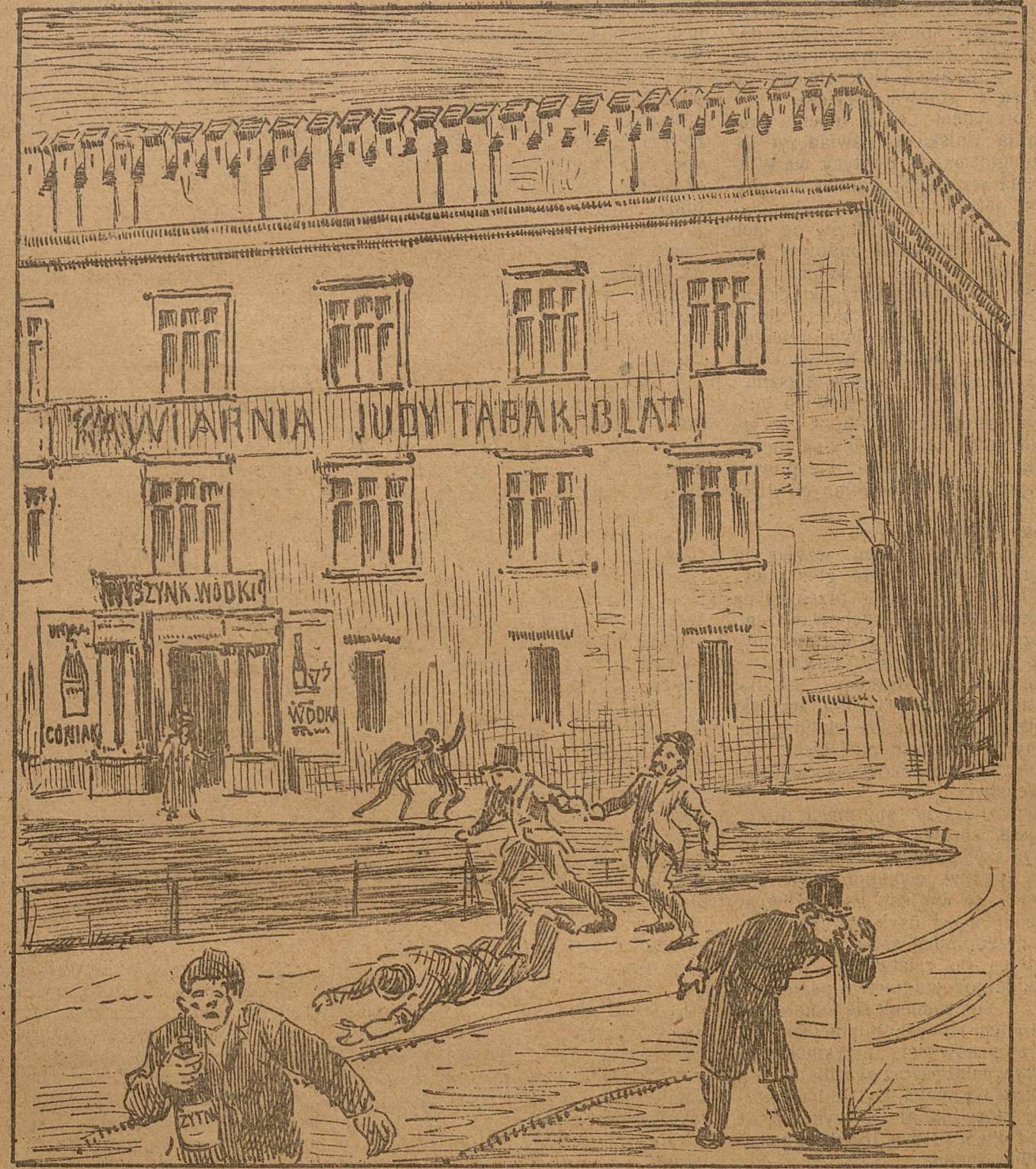
„Kino-Wanda“

Przedsiębiorstwo Kinomatograficzne

Moskal: *Ot Poliaki! narod umnyj!
Mieli na me życie godzić
Z draki fiżka — więc się biją,
Kto na wojnie miał dowodzić..*

Wot austrijska mudroś' sławna
„Buntowszczyków“ nadielali
Cztob się bili między sobą,
A wojny nie poniuchali.

Jeśli kto lat dwadzieścia swe życie przechowa
Takim front magistratu zobaczy Krakowa,
Jedna tylko „pomyłka“ nabawia nas troski:
Rysownik dał szyld polski, a będzie żydowski.

**Kto nadesië prenumeratę na DYABŁA za cały rok 1913, w kwocie 8 koron,
Kalendarz Dyabla otrzyma bezpłatnie.**

Z posiedzenia Rady miejskiej.

(Od naszego specjalnego sprawozdawcy).

Rzecz dzieje się w dniu 17. lutego 1913. Przewodniczy sam pan prezydent Leo, który odbiera ślubowanie od nowych radców i upomina ich, aby byli grzeczni i nie robili mu kłopotów.

Z kolei rzeczy, zanim przystąpiono do porządku dziennego, radca Krzetuski poruszył sprawę rewersów demolacyjnych. Żadana przez niego rezolucję, wzywającą Koło Polskie do zajęcia się tą sprawą, przyjęło.

Pan prezydent Leo w imieniu prezesa Koła Polskiego oświadczył jednak półgłosem, że politycy we Wiedniu mają ważniejsze sprawy na głowie, niż jakieś tam rewersy demolacyjne. Kto zresztą chciał się od nich uchronić, powinien był budować dom w śródmieściu, a nie za wałami.

Pierwszym punktem porządku dziennego była sprawa opieki nad bezdomnymi chłopcami. Zaledwie referent, radca Banaś, rozpoczął swe wywody, jeden z obecnych zauważył słusznie:

— E... Co tam pan mówi o bezdomnych chłopcach! Chłopak zawsze sobie da radę, zastanówmy się raczej, czy, jako ojcowie miasta, nie powinniśmy pomyśleć o bezdomnych dziewczętach...

Głosy: Racya! Racya!

Pan prezydent dzwoni, wzywa do spokoju, referent zabiera głos i wygłasza referat w sprawie przejścia na rzecz gminy zakładu wychowawczego dla bezdomnych chłopców, utrzymanego staraniem Braci Tercyarzy.

Rozpoczęła się dyskusja, niezbyt ożywiona, wreszcie uchwalono wnioski referenta z poprawką, że tak tutaj, jak i w innych zakładach miejskich, krewni radców mają mieć bezwarunkowo pierwszeństwo.

Ponieważ zacząć się miała druga, ważniejsza sprawa, to jest sprawa koncesji szynkarskich, czyli, jak powiadają złośliwi „wykupno weksli wyborczych“, ze względu na drażliwość powstać mogącej dyskusji, pan prezydent przypomniał sobie, że ma ważny interes do załatwienia, powstał także, oddał przewodnictwo panu Szarskiemu, a sam zamienił się w kamforę.

Referentem tej wiekopomnej sprawy, której z ciekawością przysłuchiwała się galeria, należąca przeważnie do mojąszewskiego wyznania, był radca Buczkowski, który starał się wykazać, że między rokiem 1913. a 1889. nie nastąpiła żadna zmiana.

Wówczas wydano 208 koncesji, dziś jest ta sama liczba uprawnień konce-

syjnych, choć właściwie jest ich daleko więcej, jeśli się policzy nadto tak zwane kawiarnie (135), garkuchnie (85), sale bilardowe (84), kręgielnie (16).

Wprawdzie w r. 1910 uchwalono, że powinno się ściągać wygasłe koncesje, aż stosunek ich do ludności będzie wynosił 1:1000, ale tak nie postąpiono, by nie narażać na stratę zasłużonych ludzi, którzy pomagali nam przy wyborach. Należy więc nadać wygasłe koncesje i postępować tak dalej, aż stosunek ich do ludności wyniesie jeden szynk na dziesięć osób.

W miarę, jak dyskusja zaczynała się zbliżać ku końcowi, radcy zaczęli się wymykać. Radcy Judkiewicz i Beringer czuwali jednak, by przypadkiem nie brakło kompletu.

Pierwszy przemawiał przeciw karczmie ks. dr. Caputa, wykazując szkody, jakie wyrządza alkoholizm i domagając się zwijania koncesji szynkarskich i zakazu sprzedawania alkoholu od soboty wieczór do poniedziałku rano.

W obronie szynkarzy pierwszy skruszył kopię pan radca Landau Rafał, który zauważył, że od lat ośmiu jest dopiero w tym kierunku porządek. Tylko fachowi mogą otrzymać koncesje, a za takich musi się uważać krewnych radców miejskich.

Po nim zabrał głos prezes stowarzyszenia szynkarzy, pan Miedniak i mówił mniej więcej w ten sposób:

— Moi panowie! A wam się czego zachciewa? Chcecie nas puścić bez portek?... Od czasu owych katarynek siedziałem cicho, ale teraz już nie wytrzymam! Powiadacie, że trzeba szynki zamykać... (głosy z galerii: *Gewalt!... Aj waj!...*) a gdzie my dorobiliśmy się majątku, jak nie na sprzedawaniu wódki? I teraz mamy się tego wyrzec?... Nie, moi panowie! Tak nie będzie! Tylko ten, kto pije jest zdrów, wesół, ma dzieci, eleuteryk, panie, ino stęka i pier... si go bołą, nijakiego z niego pożytku ani dla miasta, ani dla kraju! Zapowiadam, że głosować będę przeciw wnioskowi ks. Caputy, bo nas krzywdzą, a tak samo, jak ja, powinien postąpić każdy, kto ma pragnienie!...

Radcy Daszyński i Bandrowski wystąpili przeciw szynkom, nie na wiele się to przecież zdało, gdyż 23 głosami przeciw 17 odrzucono wnioski ks. Caputy, drugą zaś część, dotyczącą zamykania szynków w niedziele i święta, odesłano do komisji, by tam się odeleżała.

Opiekunami świętej karczmy byli pp. Bazes, Beringer, Birnbaum, Czun-

ko, Ehrenpreis, Heuman, Iglicki, Judkiewicz, Krzetuski, dwaj Landauowie, Meisels, Mendelsburg, Merz, Meus, Miedniak, Peroś, Porebski, Schmelkes, Schneider, Tilles, Wachtel i Wajda.

Nazwiska ich poda historia potomności...

Curiosum.

Pan radca Iglicki w liście do *Głosu Narodu* prosił o zaznaczenie, że głosował dlatego przeciw wnioskowi ks. Caputy, gdyż nie wiedział, o co chodzi... Pogratiulować wyborcom, że posłali do Rady takiego manekina.

Z polityki światowej.

Przez naszego specjalnego korespondenta.

W Londynie odbyła się onegdaj *reduta ludów* na cele uzupełnienia fachowego wykształcenia dyplomatów europejskich. Udział publiczności z wszystkich krańców świata był wzruszającym — tłumnym, a naddatki sypały się ze względu na aktualność sprawy w niezwyklej obfitości. (Obficie nawet, niśli u nas, podczas co drugi dzień odbywających się w lecie dni kwiatowych.

Kostiumy były pierwszorzędne i przedewszystkiem naturalne, t. j. zastosowane do charakteru i godności osób, które w nich tkwiły. Na wyszczególnienie zasługują między innymi:

Redaktor „Tempa“ za przyjaciela Polaków.

Konsul Prochaska, zakuty szczerze od bioder do kolan w żelazo, miał na sobie napis: „I cóż mi kto jeszcze zrobi?“

Sazanow za Słowianina, żona jego za konstytucję.

Bethmann-Hollweg za miłość bliźniego bez względu na narodowość własnych obywateli.

Lord Befeak za ideę (niekolonialną), całował się wciąż z poprzednio wymienionym, wykrzykując „Hip, hip, hurra, dreadnought!“

Młototurek Mara Bencgo-basza za siłę.

Król Piotr za czyste sumienie.

Mikotajek czarnogórski za królika.

Signor Belarte Maccaroni za entuzjastycznego wyznawcę trójprzymierza.

Trzech członków (delegacja) pewnej rady pewnego wielkiego miasta za „trójporozumienie“.

Dalej poprzebierane były niezwykle twarzowo następujące wybitne osobistości polityczne:

Burmistrz *Maryewski* za W. Kraków, redaktor prof. Dr. *L. Jaworski* za nad-

Nowo otwarty Magazyn obuwia
Zdzisław Zdanowicz
 Kraków, ul. Szczepańska 7. (Tel. 516)

poleca najlepszej jakości i trwałości

OBUWIE
 dzieciinne, damskie
 i męskie.

ugodowy list do cara, p. *Dr. Doboszyński* za pośta, p. *Wolny* za życie (arcyzgodne), p. *Kosobucki* za dyplomację, p. *J. K. Federowicz* za urnę, p. *Nowotny* za porządek i t. d. i t. d. Wszystkich kostymów p. *J. Lea* opisać niepodobna, bo ten, zmuszony był jak zwykle, piastując przeliczne godności, przekonania i zastępstwa, przebierał się kilkanaście razy. Najgustowniejszym był jednak jego kostyum „oszczędnego ministra przyszłości miast“, usyty cały z uznania obywatelskiego, ubieranego idea.

Dekoracja sali była wspaniała. Imponujące wrażenie robiły ruiny pałacu Trybunału rozjemczego w Hadze na tle prawdziwie mieniących się stalaktytów z prawdziwego błota wielko-krakowskiego, darowanego wspaniałomyślnie w wielkiej ilości na ten cel Londynowi przez naszą radę miejską na uroczystem, ad hoc zwołanem, tajnem posiedzeniu pod osobistym przewodnictwem samego pana prezydenta miasta, umyślnie dlatego na całe dwie godziny tutaj przybyłego.

Przy żadnych stolikach żadne panie niczego nie sprzedawały. Wielka niespodzianka polityczna dopiero nastąpi.

Wierne fotografie z reduty tej nabywać można w Biurze Dobroczynności publicznej Magistratu, a czysty dochód z nich przeznaczony jest po $\frac{1}{3}$ części na: przyjęcia ministrów, zaciąganie nowych długów miejskich i reklamę dla gruntów pofortyfikacyjnych.

Fiołek.

Groźba rozruchów słuchaczek uniwersyteckich z początkiem letniego półrocza.

Na odbytem onegdaj zgromadzeniu słuchaczek Uniwersytetu powzięto jednomyślną uchwałę wysłania petycji do Ministerstwa Oświaty z prośbą, ażeby tyle tylko nowych słuchaczek zostało do wpisu dopuszczonych, ile z dawniejszych słuchaczek wyszło za mąż za akademików w ubiegłym półroczu.

Reszta kandydatek musi poczekać na wpis, aż wszystkie dotychczasowe słuchaczki zawrą związki małżeńskie z obecnymi słuchaczami, a to ze względu na zapobieżenie już obecnie i szeroko planowanemu pojedynkom między słuchaczkami z powodu wzrastającej konkurencji.

Wobec słabej frekwencji słuchaczy, katolików, postanowiły chrześcijanki powychodzić bodaj prowizorycznie za żydów.

Bardzo słusznie.

W razie nieprzychylniej rezolucji Ministerstwa postanowiły słuchaczki pod-

nieść rokosz i uzbroiwszy się w spisy kapeluszone nadstawić piersi nieprzyjacielowi.

Natomiast słuchaczki — izraelitki sprzeciwiają się wojnie, twierdząc, że tak żydzi, jak i katolicy do nich wyłączenie należą. Co powiedzą na to Bułgarzy, którzy żydów mają za Turków i Turczyńkom odmawiają swych synów.

P. S.

Na odbytem w dniu 13 b. m. równo-uprawnionym wiecu uchwały słuchaczki Uniwersytetu rezolucję, żądającą założenia Wydziału teologicznego dla kobiet, w którymby kobiety mogły się wydoskonalić na proboszczów, kapelanów wojskowych i spowiedników dla klasztorów i szkół męskich. Rezolucję tę z oznakami prawdziwego szafu przyjęto. Wyłoniła się też kwestya kobiecej służby wojskowej, w której głównie przyjęto paragraf, że asenterowane kobiety muszą być od razu pod — oficerami.

Dalszy ciąg nastąpi.

Koncert.

Kronika krakowska.

(Srodek postu — Żywoć przeciętnego poczciwego człowieka — Kiedy będzie lepiej — Przyłączenie Podgórze — Nasze sufrażystki a angielskie — Awantura szynkowa w Radzie miejskiej — Bohaterskie czyny pana Miedniaka — Towarzysz Ignacy — A jednak bodaj to mieć szynceki! — Kinematografy. Kraków i Lwów — Wybory we Lwowie — Górą germanizacya!).

Aniśmy się spostrzegli, a wielki post dobiega do srodka i powolutku zaczynamy wchodzić w okres przedświątecznych przygotowań, do których należy w pierwszym rzędzie staranie się o monetę na zaspokojenie różnych zwyczajnych i nadzwyczajnych wydatków, pozatem zaś wenty dobroczynne, kędy to naiwni podają rękę szczęściu i spodziewają się wygrać jakiego przedstawiciela kurzego rodu, zgasłego w kwiecie wieku na suchoty galopujące lub flachę kwaśnej wody, nazywanej, nie wiem dlaczego, winem...

Żywoć każdego poczciwego obywatela jest więc, jak z tego widać, bardzo jednostajny, w karnawale musiał się starać o pieniądze, w poście wielkim robi to samo, po Wielkanocy także i tak dalej i dalej, aż do uroczystości Sylwestra, aby znów po Nowym Roku zacząć *da capo*.

Opowiadają nam wprawdzie, że niech tylko wojna się skończy i rozsprzeda się grunty pofortyfikacyjne, zaraz będzie lepiej, niestety, o końcu wojny jakoś nie słyhać, a amatorów na parcelę budowlaną także coraz mniej. Cieszyliśmy się, że po przyłączeniu

Podgórze Kraków porośnie w piórka i ta jednak nadzieja, przynajmniej na razie zawiodła, sprawę załatwiono dopiero w komisji, na pełną radę przyjdzie znacznie później, jest przecież na dobrej drodze i można się spodziewać, że jeszcze tego roku wniesie Podgórze Krakowowi piękne wiano, na które tak niecierpliwie oczekujemy.

Sławetna rada miejska krakowska powiększy się o szesnastu członków i podobno jednego wiceprezydenta, o żadną jednak godność ubiegać się nie będą, gdyż role te już rozdane. Pan Leo i pan Maryewski porozumiali się już w tym względzie ze sobą, pan Federowicz dał sankcję, więc zwykli śmiertelnicy nie powinni się mieszać w nieswoje rzeczy.

To jedno dobre, że nasze panie sufrażystki siedzą spokojnie i nie wyprawiają takich awantur, jak ich angielskie koleżanki, które teraz zabierają się już do bomb. Dotąd walczyły szpicrutami i batami, nic jednak nie zdobyły, wobec czego zmieniły broń i zaczynają ministrów wysadzać w powietrze.

W każdym razie dopięły celu, cały świat o nich mówi, a im tylko o to chodziło.

Dla kobiety to zupełnie wystarczy.

Mieliśmy w tym czasie natomiast innego rodzaju sensacyę mianowicie dyskusyę propinacyjną w krakowskiej radzie miejskiej i mieliśmy sposobność przekonać się, po raz nie wiem już który, że jesteśmy niczem więcej, tylko parobkami żydowskimi, którzy muszą tak skakać, jak oni grają.

Co zaś najsmutniejsze, to to, że mamy pośród siebie takich, którzy im się na każdym kroku wysługują, nie zastanawiając się nawet nad tem, czy to nie jest połączone ze szkodą dla miasta.

Rada miejska miała się zastanowić nad tem, czy nie byłoby wskazanem, aby ograniczono liczbę szynków, to jest, by nie nadawano koncesyi, które wygasły przez śmierć właścicieli, zwłaszcza, że tak postanowiono w r. 1910. Wówczas ta sama Rada miejska uchwaliła dążyć do tego, aby ograniczono w ten sposób liczbę lokali, w których Krakowianie przepijają ciężko zarobiony grosz, iż miano nie nadawać nowych koncesyi, dopóki nie będzie sytuacja tego rodzaju, aby jeden szynk wypadł na sześćset, czy nawet tysiąc mieszkańców.

Referent i większość Rady byli jednak innego zdania, bo przyszli do przekonania, że Kraków dopiero wtedy będzie miał charakter wielkomiej-

A. Holik zegarmistrz
Kraków, ul. Sławkowska L. 1

poleca skład zegarków genewskich, zegarów wahadłowych, budzików, oraz kolekcye zegarów staroświeckich. Uskutecznia reparacye z 1-rocznem poręczeniem. Przyjmują do zmiany stare zegarki i zegary. Biżuterya i łańcuszki ze złota i srebra ma na składzie. Ceny przystępne, znacznie niższe.

ski, gdy w każdym domu będzie szynk: Dowiedziono zresztą z praktyki, że tego rodzaju instytucje mają ogromne znaczenie kulturalne dla miasta, jeszcze zaś większe polityczne. Każdy z nas wie, co to jest kielbasa wyborcza i chyba nie zaprzeczy, że w danej chwili raczy się nią właśnie w szynkach.

Część radców miejskich było na tyle ostrożnych, że wyniosło się przed głosowaniem, interesowani uważali jednak bacznie, by przy adkowo nie brakło kompletu, a radca Miedniak wygłosił piorunującą mowę, przyjętą z zapałem przez zgromadzonych, w której stanął w obronie świętej karczmy i jej kapłanów. Staraniem prezydium Rady wyjdzie ona drukiem pod tytułem: „Pochwała pijaństwa“, jeden zaś egzemplarz, wybity na welinie, przechowa się w muzeum, w onej szafie ze zbiorów Giełdzińskiego, o którą niedawno wrzała taka wojna.

Miasto czyni także starania, aby c. k. Rada Szkolna krajowa we Lwowie poleciła wydawnictwo na nagrody pilności i do bibliotek szkolnych.

I stało się, co się stać miało, zdrowy rozsądek poszedł spać, a Rada większością sześciu głosów postanowiła nadawać dalej koncesje szynkarskie bez żadnego ograniczenia z tą przecież uwagą, by pamiętano przeważnie o rodzinach panów radców, mających w tym względzie bezwarunkowe pierwszeństwo.

Było to, jak się słusznie ktoś wyraził, *wykupno weksli* z czasów ostatnich wyborów. Starano się sprawę o ile możności przesunąć w nieskończoność, wierzyciele nie chcieli przecież czekać i grozili skandalem.

Tych sześciu panów, którzy przeważyli swymi głosami szale zwycięstwa na rzecz żydów, godni są, by ich nazwiska podano w jakiś odpowiedni sposób potomności.

Jabym radził, by je uwiecznić na marmurze w Sukiennicach, wybór miejsca pozostawiam ocenie odpowiedniej komisji. Kto wie, czy nie byłoby najodpowiedniejszymi podziemia, odwiedzane codziennie przez takie mnóstwo ludności.

Ze pan Miedniak kruszył kopie, temu się nie dziwię, on walczył *pro domo sua*, jako widoma głowa Towarzystwa gospodnio-szynkarskiego, zdaje mi się przecież, że tacy n. p. budowniczo, a specjalnie lekarze, powinni byli być zupełnie innego zdania, chyba, że w ten sposób chcieli się odwdziżyć swym protektorom za pomoc i opiekę i zyskać ich względy i na przyszłość.

Cieszymy się więc, z każdym dniem będziemy mieć coraz więcej szynków, będzie gdzie zalać robaka, jeżeli tylko znajdą się na to pieniądze.

Drugą sprawą, stojącą z poprzednią w jak najściślejszym związku, była dalsza część wniosku ks. Caputy, by Magistrat polecił zamykać szynki od soboty wieczora do poniedziałku rano, wtedy bowiem biedacy mają najwięcej czasu i niosą ciężko zapracowany grosz na ofiarę spirytusowemu molochowi.

Ale i tu zwyciężyła propinacya. Sprawę odesłano do komisji, a wiadomo, że równa się to jej utraceniu.

Pochwały godnym było natomiast zachowanie się towarzysza Ignacego, który, aczkolwiek dość ostrożnie, by nie zgniewać przyjaciół „od Mojżeszowej wjary“, przemawiał przeciw karczmie i głosował za wnioskami ks. Caputy.

W każdym razie widać z tego jasno, jak na dłoni, że taki szneczek, to przecież doskonały interesik i zaopatrzenie na starość. Gdyby tak nie było, nie dobijano by się tak energicznie o koncesyjki.

Wobec tego i ja sam zaczynam się zastanawiać, czyby tak nie poczynić w tym kierunku odpowiednich kroków, miałby człek zapewniony byt i nie potrzebowałby się kłopotać. W okresie przedwyborczym byłby nawet bardzo wpływową osobistością.

Pierwotnie myślałem o koncesji na kinematograf, przekonałem się przecież, że to nie jest teraz żaden interes. Nadawano ich tyle, że rzeczywiście gotów przyjść czas, że dom, w którym niema kinematografu, będzie też osobliwością. Nawet magistrat, raczej gmina miasta Krakowa, jest właścicielką koncesji na kinematograf i szuka naiwnego, któryby zapłacił jej rocznie dwadzieścia cztery tysiące koron tytułem czynszu dzierżawnego.

Miejmy nadzieję, że się tak prędko nie znajdzie!

Lepiej będzie, jeśli miasto obejmie przedsiębiorstwo we własny zarząd, będzie można utworzyć kilka nowych posad, od szóstej do jedenastej rangi, kandydatów zaś, jak na każdą synekurę nie braknie.

Choć to do rzeczy nie należy, muszę wspomnieć o wyborach we Lwowie, obie bowiem nasze stolice stoją ze sobą w najściślejszym związku. Kraków był bez gazu, we Lwowie zaraz pękła rura wodociągowa i biedni Lwowianie musieli pić piwo, zamiast wody.

Natomiast pod względem wyborów, między obu miastami jest ogromna różnica. Gdy nasze krakowskie mieszczaństwo kłóci się ciągle między sobą i wzajemnie sobie na każdym kroku nogę podstawi, tam Strzelnica trzyma wszystkich w jedności. Widzieliśmy to najlepiej na ostatnich wyborach. Cała radykalna lista pozostała w ogromnej mniejszości, a tego rodzaju opozycyoniści, jak Breiter, Reizes i inni, obejść się muszą smakiem, bo do rady jeszcze nie wejdą!

Tamtejsze mieszczaństwo jest silne i potrafi, co chce przeprowadzić, nasze, rozdrobnione i powaśnione, wysługuje się tylko żydom.

Bo ich to robota i woda na ich młyn! Wiedzą dobrze synowie Izraela, że nie poradziliby sobie z nami, gdybyśmy byli „jednością silni“, dlatego waśnią nas i kłóca, a sami ciągną z tego korzyści, bo rządzą nami, jak im się żywnie podoba.

Byłby czas najwyższy, by nam raz już opadły łuski z oczu, byśmy przejeździ, póki jeszcze nie jest zapóźno!

Handel, przemysł, polityka, te już w całości w ich ręce, teraz zabierają się nawet do dziennikarstwa, by i ono dostać w swe szpony. Mają pieniądze, więc może im się to i udać.

Na zakończenie pozwolę sobie napisać fakt, zasługujący na to najzupełniej.

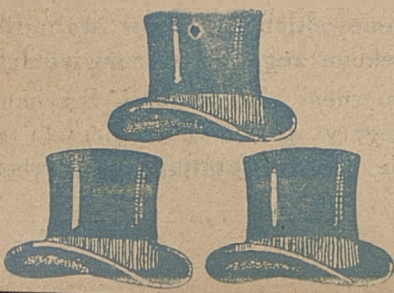
W poniedziałkowym numerze wieczornym *Czasu* z dnia 24 lutego 1913 spostrzegłem bezpośrednio po części redakcyjnej anons: *Laxigen, Idealstes Abfuhrmittel...* i t. d. aż do samego końca w polskim dzienniku ogłoszenia niemieckie!

Prawda, że jest to klisza, którą gotową przysłano zapewne z Wiednia, szanując się przecież i mające pretensje do poważnego pismo, a myślę, że takie „*Czas*“ ma chyba aspiracje, nie powinno tego robić, zwłaszcza teraz, gdy postanowiliśmy rugować niemieczyznę!

Ale czegoż się to nie robi dla marnego grosza. Wszak już Wespazyan powiedział, że pieniądz nie śmierdzi, choćby zresztą nawet i śmierdział, my powiedzielibyśmy, że pachnie! *Czas* ma jednak tylu możnych opiekunów, że nie powinienby się oglądać na tak marny dochód...

Niechby tak do którego z pism ruskich chciał kto dać polskie ogłoszenie, straconoby go z pewnością ze schodów, gdyby tylko postawił podobną propozycję...

Uczmy się i my od wrogów naszych!...

Michał Dylski

Kraków, ul. Szewska 4

Magazyn Nowości

POLECA:

Skład bielizny, krawatów, kapeluszy, okryć angielskich, obuwia amerykańskiego i przyborów do podróży . . . . .

Przewodnik handlowo-przemysłowy

Popierajmy przemysł Krajowy!

KRAKOWSKI ZAKŁAD WITRAŻÓW, oszklenia artystycznych i fabryka mozaiki szklanej S. G. Zeleński Kraków, ul. Swoboda L. 2, Telefon 137.

ZAKŁAD WODOLECZNICZY Dra KUPCZYKA, ul. Szujskiego L. 11, zwiędzać można we wtorek i piątek od 2—3 po południu.

ZAKŁAD ART. RYTOWNICZO-GRAFI-CZNY JÓZEFA TRĘBACZA w Krakowie — Sławkowska 24.

Institucje finansowe.

BANK GALICYJSKI dla handlu i przemysłu oraz Kantor Wymiany, Rynek gł. L. 25. Obok Kantoru Wymiany Oddział depozytów schowkowych (Safe-Deposits).

WIENIĘSKI BANK ZWIĄZKOWY oraz Kantor Wymiany, filia w Krakowie, Kraków, Rynek główny, Linia A-B 44.

FILIA BANKU HIPOTECZNEGO oraz Kantor Wymiany tegoż Banku, Rynek główny, róg ulicy Brackiej L. 1.

JAKÓB BETTER, Przedsiębiorstwo budowy, Kraków, ul. Starowiślna 4. parter. Tel. Nr. 515,

Apteka.

K. WISZNIEWSKI, apteka pod Gwiazdą, w Krakowie, przy ulicy Floryańskiej poleca skład wód mineralnych zagranicznych i krajowych, również wyrobów lekarskich zagranicznych i krajowych, perfumery francuskie oraz przyrządy gumowe i metalowe.

Skład fortepianów

pianin i harmonium, WIKTORA BARABASZA w Krakowie, Rynek 39, Linia A-B.

Handel kolonialny i farb.

FR. LENERT w Krakowie, ul. Sławkowska „pod gankiem“. Cement portlandzki. Fabryka i kopalnia gipsu. Farby. Hurtowny handel towarami materialnymi, korzennymi, tłuszczami, wyrobów szcztokarskich. Pendzle. Zaś przy ul. Długiej L. 34 osobny skład benzyny, terpentyny, eteru itp. Z wiosną nasioną Mauthnera.

Skład herbat i win.

JULIUSZ GROSSE, Kraków, Rynek gł. „Pałac Spiski“. Magazyn herbat i win.

A. HAWELKA w Krakowie, Rynek.

L. ZAWADZKI & J. BULICZ, Dom komisyjny i spedycyjny oraz Zakład przewozu mebli, w Krakowie, ul. Bracka 5. Tel. 2460.

Zakład fryzjerski.

PIOTR ŁABUŻEK, fryzjer, ul. Szewska 4. Salon fryzjerski dla Pań i Panów.

ROBERT JAHODA, Zakład galanterijno-introligatorski w Krakowie, ul. Gołębia 4., Tel. 1424.

Wyroby masarskie.

FABRYKA WYROBÓW MASARSKICH Winc. Sataleckiego, ulica Floryańska L. 18.

Szlachetne wina Węgierskie

Zieleniak	1 wielka butelka K	1—
Samorodner	1 „ „	3—
Hegelayskie	1 „ „	1.50
Tokaj wytrawny	1 „ „	2—
Tokaj Szamorodner stare	1 „ „	2.50
Tokaj Maślacz	1 „ „	5—

Przy zakupnie 10 flaszek 1 darmo

C. k. uprzywil. Galicyjski Akcyjny Bank Hipoteczny

Filia w Krakowie, Rynek główny

(Róg ulicy Brackiej)

Kapitał akcyjny . . . . . 20 milionów
Kapitał rezerwy . . . . . 11 milionów
Listy hip. w obiegu będące około 210 milionów

Kantor wymiany.

Oddział depozytowy i schowki depozytowe.

Oddział wkładek gotówkowych.

Oddział towarowy.

Oddział zastawniczy i kasa zaliczkowa, Bracka 1.

Składy towarowe przy ulicy Zacisze.

Detaliczna sprzedaż węgla, wapna i drzewa opałowego przy ulicy Warszawskiej.

Kto chce ubezpieczyć

w sposób najbardziej odpowiedni mienie swoje od pożaru, pioruna, eksplozji itp. od kradzieży i rabunku, — ziemiopłody od gradobicia, — kto chce uzyskać podstawę kredytu, kto pragnie zapewnić sobie lub innej osobie kapitał na starość, lub rentę dożywotnią. zapewnić rodzinie byt w razie swej śmierci, dzieci wyposażyć, zapewnić im wychowanie i wykształcenie itp. — **niech zwróci się** o informację do któregośkolwiek zastępstwa najstarszej i największej instytucji asekuracyjnej polskiej

Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie.

Informacji udzielają: Dyrekcja Towarzystwa w Krakowie, Reprezentacje we Lwowie, Czerniowcach i Bernie mor. — Sekcje w Rzeszowie, Przemyśle, Tarnopolu i Stanisławowie, oraz około 2.000 agencji

Towarzystwa w różnych miejscowościach Galicyi, Bukowiny, Śląska i Moraw.

Z końcem roku 1911 wynosiły: Wartość ubezpieczona w Dziale ogniowym i gradowym 2.449.776.885.—.

Ubezpieczony kapitał wraz z rentami w Dziale życiowym K 125.861.965.— — Nadwyżkę przychodów zwraca Towarzystwo ubezpieczonym jako zwrot względnie dywidendę. — Dotychczas wypłaciło Zwrotów i dywidend K 39.600.500.—, Odszkodowań 267.671.236.— — Fundusze gwarancyjne wszystkich

Działów Towarzystwa wynosiły z końcem roku 1911 K 65.529.515.—.

Towarzystwo udziela Gminom pożyczek na sikawki. subwencji Strażom pożarnym, Powiatom i Miastom pożyczek na ogniotrwałe krycie dachów, budowę studzien, wodociągów itp. nadto pozostające pod tym samym zarządem Towarzystwo wzajemnego kredytu w Krakowie udziela kredytów wekslowych. Pożyczek urzędniczych długoterminowych udziela Spółka kredytowa Członków Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie.

Zakład Galanterijno-Introligatorski Roberta Jahody

w Krakowie, ul. Gołębia 4. Tel. 1424.

Odnznaczony na wystawach i konkursach krajowych i zagranicznych najwyższymi nagrodami — podejmuje się wszelkich robót w zakres ten wchodzących.

Dla Przewieleb. Duchowienstwa polecam **Wina Mszalne** w beczkach za 100 litrów po koron: 72, 80, 110, 120, 150 i 200 —

HURTOWNY HANDEL WIN
Jakóba PIEKŁY
W PODGÓRZU

Parowa Fabryka WODEK Polskich, Likierów i Rumu Szymczakowski i Spółka

KRAKÓW, — PIASKI tuż przy rogatce Mogilskiej. — Telefon Nr. 2277.

Zawiadomienie.

Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić wszystkie sfery Szanownej P. T. Publiczności, że z dniem 8-go stycznia b. r. zmieniam lokal przeznaczony dla c. k. głównej składowni tytoniu i cygar, znajdujący się dotychczas w domu pod l. 42 Linia A—B, rozdzielając go na dwa działły:

a) Detailiczna sprzedaż (Alla Minuta) zostaje przeniesiona pod l. 39 linia A—B. dom W. P. Fiszera.

b) Hurtowna sprzedaż dla Pp. Trafikantów i Wojskowości zaś na ul. Bracką l. 6.

Żywiąc to błogie przekonanie, że Szanowna P. T. Publiczność, która mię raczyła zaszczycać dotąd swoim zaufaniem i nadal mi takowego raczy nie odmawiać i łaskawie popierać, — pozostaję

z wysokiem poważaniem

Wawrzyniec BUJAŃSKI

c. k. główna składownia tytoniu i cygar

Nawet najwybredniejszych smakoszy
potrafią zadowolić tutki cygaretowe

„FRAMOS“

z watą „SALVESOL“

Bibułka zrobiona jest z najdelikatniejszych włókien liści morwowych, więc nic dziwnego, że pali się lekko i równo, a dym jest łagodny i chłodny. Właściwości te podwyższa jeszcze umieszczona w ustniku

Wata „Salvesol“

Nadaje się do tytoni lekkich, mniej do średniomocnych — wskutek swego nader delikatnego włókna roślinnego. Każdy palący tytoń, chcąc uniknąć zatrucia **nikotyną** powinien palić tylko w cygarniczkach szklanych z watą „Salvesol“.

Oryginalny pakiecik „Waty Salvesol“ wystarcza na 200—400 papierosów lub cygar. 1000 sztuk tutek „Framos“ 3 Kor. 10 cygarniczek 1 Korona 20 hal. Pakiecik waty „Salvesol“ 30 lub 60 halerzy.

Zakład przemysłowy wyrobów papierowych „Noris“

Mr. W. Bełdowski, Kraków.

**Herby, Monogramy,
Napisy
w srebrze,
złocie i szlachetnych
kamieniach.**

**Nowości na suknie damskie,
gotowe**

plaszczce i kostyummy

spodnice, bluzki, halki oraz

Pracownię Sukien damskich

poleca

W. Bromowicz

w Krakowie, ulica Szczepańska L. 1.

Marya Prauss

KRAKÓW — RYNEK L. 7.

poleca na każdą porę

Materyały na suknie damskie. — Gotowe kostyummy. Zakiety. Futra. Bluzki. Halki.

Bieliznę damską i dziecienną. **Bieliznę** stołową, ręczniki, chustki do nosa. **Bieliznę** Dra Jaegera. Płótna i szyrtyngi.

Pończochy damskie i dziecienne. **Gorsety** ○○○○ paryskie marki P. D. ○○○○

≡ CENY NAJNIŻSZE KONKURENCYJNE. ≡